

ἀχέρινος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀχύρινος λόγ. σύννηθ. ἀ-
χύρ'νος Ἦπ.

Ἐκ τοῦ μεταγν. ἐπιθ. ἀχύρινος.

Ὁ ἐξ ἀχύρων συγκείμενος: Ἀχύρινο προσκέφαλο-στρώ-
μα σύννηθ. || Ἄσμ.

Ἐνα στρώμα ἀπὸ χορτάρι | κ' ἐν' ἀχύρ'νο μαξιλλάρι

Ἦπ. Συνών. ἀχερένιος Α 1.

ἀχερίς ἐπίθ. πολλαχ. ἀχυρίς ἐνιαχ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἄχερο καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ίς.

1) Ὁ ἔχων τὸ χρώμα τοῦ ἀχύρου, ἀχυρόχρους: Ἀχερί
παννί-φουστάνι. 2) Τὸ οὐδ. ἀχερί οὐσ., τὸ χρώμα τοῦ
ἀχύρου.

ἀχερίστος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀναχέριγος Λεξ. Δημητρ.
ἀναχέρ'γους Στερελλ. (Αἰτωλ. Ναύπακτ. Τριχων.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *χερίστος < χερίζω
ἀμάρτ.

Ἐκεῖνος τὸν ὁποῖον δὲν ἤγγισε χεῖρ, ἀθικτος, ἐπὶ ὕδα-
τος λαμβανομένου ἐκ τῆς πηγῆς χωρὶς νὰ ἐγγίση αὐτὸ
χεῖρ: Γὰ τὸν ἀγασμὸ χρειάζεται ἀναχέριγο νερὸ Λεξ. Δη-
μητρ. Μ' ἀναχέρ'γου νερὸ ζ'μών'νι τ'ς λειτουργίης Αἰτωλ.

ἀχερίστρα ἡ, Θράκ. (Μέτρ. Στέρν.) Κρήτ. Νάξ. (Γα-
λανᾶδ.) ἀχιουρίστρα Ἄνδρ. (Κόρθ.) Πληθ. ἀχυρίστρες
Θράκ. (Μυριόφ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἄχερο καὶ τῆς καταλ. -ίστρα.

1) Μέρος τοῦ ἁλωνίου ὅπου πίπτουν τὰ ἄχυρα κατὰ
τὸ λίχνισμα Θράκ. (Μέτρ.) Κρήτ. Νάξ. (Γαλανᾶδ.) Συνών.
ἁλωνίστρα 2, *ἀχερμιά 1, λιχνίστρα. 2) Σωρὸς
ἀχύρων ἐν τῷ ἁλωνίῳ κατὰ τὸ λίχνισμα Θράκ. (Μέτρ.)
Συνών. *ἀχερμιά 2. 3) Φάτνη Ἄνδρ. (Κόρθ.) Συνών.
ἀχερμιάστρα. 4) Μεταφ. ὁ γαλαξίας Θράκ. (Μυριόφ.
Στέρν.) Συνών. ἀχερόδρομος, ἄχερα τοῦ παπᾶ,
τοῦ κουμπάρου τ' ἄχερα.

ἀχερίτης ὁ, ἀμάρτ. ἀχερίτ'ς Θράκ. (Μάδυτ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἄχερο καὶ τῆς καταλ. -ίτης.

Εἶδος πεπονίου ἀνόστου. Ἡ λ. ὑπὸ τοὺς τύπ. Ἀχερίτης
Ρόδ. καὶ Ἀδερίτου Κύπρ. καὶ ὡς τοπων.

***ἀχερμιά** ἡ, ἀχυρμιά Λεξ. Λεγρ. Μπριγκ. Πρω.
ἀχεραμιά Λεξ. Δημητρ. ἀχούρμα Καλαβρ.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. οὐσ. ἀχυρμιά.

1) Ἀχερίστρα 1, ὁ ἰδ., Καλαβρ. 2) Ἀχερί-
στρα 2, ὁ ἰδ., Λεξ. Πρω. Δημητρ. 3) Ἀχυρὼν Λεξ.
Λεγρ. Μπριγκ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀχεραποθήκη.

ἄχερο τό, ἄχυρο λόγ. κοιν. καὶ δημῶδ. Ἀπουλ.
ἄχιουρο Ἀθῆν. (παλαιότ.) Αἰγιν. Ἄνδρ. Ἀπουλ. Εὐβ. (Αὐ-
λωνάρ. Κονίστρ. Κύμ. Ὁξύλιθ. Ὀρ.) Καλαβρ. (Μπόβ.)
Μέγαρ. Πελοπν. (Ἀρκαδ. Γελίν. Κλουτσίνοχ. Λακων. Λάστ.
Μάν. Μεσσ. Τρίκκ. κ.ά.)—Λεξ. Μπριγκ. ἄχυρο Πελοπν.
(Μεσσ.) ἄχυρε Τσακων. ἄχερο κοιν. καὶ Ἀπουλ. (Κο-
ριλ. κ.ά.) Καλαβρ. (Μπόβ.) Καππ. (Ἀραβάν.) ἄχιουρον
Λυκ. (Λιβύσσ.) ἄχιουρον βόρ. ἰδιώμ. καὶ Καππ. (Μισθ.)
ἄχιον Σαμοθρ. ἄχιουρο Καππ. (Σινασσ.) ἄκερο Χίος
(Πυργ.) ἄδερον Κύπρ. ἄδερο Ἀμοργ. Ρόδ. ἄσερο
Μεγίστ. ἄδυρο Καππ. (Φάρασ.) ἄσυρο Καππ. (Ἀνακ.)
ἄδιουρο Κορσ. ἄχθουρου Καλαβρ. (Καρδ.)

Τὸ μεσν. οὐσ. ἄχερο, ὁ ἐκ τοῦ ἀρχ. ἄχυρον.

1) Ἀχυρον κοιν. καὶ Ἀπουλ. (Κοριλ. κ.ά.) Καλαβρ.
(Καρδ. Μπόβ.) Καππ. (Ἀνακ. Ἀραβάν. Μισθ. Σινασσ.
Φάρασ.) Τσακων.: Φρ. Τὸ κεφάλι του εἶναι γεμᾶτο ἄχερα
(εἶναι ἀμβλύνους). Κρέας-τυρὶ-ψωμί σὰν ἄχερο ἢ ἀπλῶς
ἄχερο (ἀνοστον) σύννηθ. Λόγια σὰν ἄχερα (ἀνόητα, ἀσή-

μαντα) Θράκ. (Σαρεκκλ.) Ἀχερα ἔχει ἡ κούτρα του (εἶναι
ἀμβλύνους) αὐτόθ. || Παροιμ. φρ. Δὲν ξέρεῖ νὰ μοιράσῃ διγὸ
γαϊδάρων ἄχερα (ἐπὶ ἀνθρώπου ἀμβλύνου). Γυρεύει ψύλλους
'ς τ' ἄχερα (λεπτολογεῖ, πολυπραγμονεῖ). Τί, θαρεῖς πῶς
τρώγω ἄχερα; (νομίζεις ὅτι δὲν ἐννοῶ;) Οἱ ἄλλοι δὲν τρῶν
ἄχερα (δὲν τοὺς διαφεύγουν τὰ συμβαίνοντα) κοιν. Τ' ἄ-
χιουρα, τὰ πίτουρα (ἐπὶ ἀνθρώπων εὐτελῶν) Μάν. Ἀπὸ ἄ-
χιουρα ἀποπιάνεται (ἐπὶ τοῦ λίαν φιλαργύρου) Πελοπν. (Λα-
κων.) || Παροιμ. Δίνει ἄχερα τοῦ σκύλλου, κόκκαλα τοῦ γομα-
ριοῦ (ἐπὶ τοῦ κάμνοντός τι ἀντιστρόφως πρὸς τὸ ὀρθόν.
Πβ. ἀρχ. Παροιμιογρ. 2,493 *κυνὶ δίδως ἄχυρα, ὄνφ δ'
ὀστέα) πολλαχ. Αὐτὸς βάζ' τὸ νερὸ καὶ τρέξ' κατ' ἀπ' τ' ἄχε-
ρα (ἐπὶ τοῦ ὑπούλως δρωντος) Πρωπ. (Πάνορμ.): Οὐ κι-
ρὸς π'λάει τ' ἄχιουρον (κατὰ τὰς περιστάσεις ἀποκτᾷ κάθε
πράγμα ἢ χάνει τὴν ἀξίαν του, συνών. παροιμ. ὁ καιρὸς
ποὺ λᾶει τὰ ξύλα) Θράκ. (Σουφλ.)

Τοῦ γαδάρου χάρι κάνεις; | μόνο τ' ἄχερά σου χάνεις
(ἐπὶ ἀχαρίστου) Κρήτ. || Γνωμ. Ὁ ἀδερφὸς τὴν ἀδερφή σακκὶ
ἄχιουρο τὴν ἔχει Ἀρκαδ. Ἀπὸ κακὸ χρεωφειλέτη καὶ ἔνα
σακκὶ ἄχερα σύννηθ. Συνών. *ἀχέριν 1. β) Ὑπὸ τὸν
τύπ. ἄχυρο μαῦρο, ἀγριοσάρας 4, ὁ ἰδ. 2) Ὑπὸ τοὺς
τύπ. ἄχερα τοῦ παπᾶ Ἦπ. Πελοπν. (Λάστ.) κ.ά. καὶ τοῦ
κουμπάρου τ' ἄχερα Κέρκ. (Ἀργυραδ.) ὁ γαλαξίας.
Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀχερίστρα 4.

Ἡ λ. ὑπὸ τὸν τύπ. Ἀχερα καὶ ὡς τοπων. Κάρι.

***ἀχεροβόδι** τό, ἀχυροβούι Κάσ. ἀχεροβούι Κάσ.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἄχερο καὶ βόδι.

Ἀχυρὼν μετὰ στάβλου: Ἐπφδ.

Νὰ σᾶς πέμψῃ τὴν ὑά σας | καὶ νὰ φεύγ' ὁ δαίμονας

... | πὸ τ' ἀχεροβούι σας | καὶ ἀπὸ τὸ σπῖτι σας.

ἀχερόδεμα τό, Λεξ. Πρω. Δημητρ. ἀχυρόδεμα Λεξ.
Πρω. Δημητρ.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἄχερο καὶ δέμα.

Δέμα ἀχύρων.

ἀχερόδρομος ὁ, Θράκ. (Ἀσκ. Σηλυβρ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. ἄχερο καὶ δρόμος.

Ὁ γαλαξίας. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀχερίστρα 4.

ἀχεροκαῖλα ἡ, Κεφαλλ.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἄχερο καὶ καῖλα.

Αἱ πυρεαὶ αἱ καιόμεναι τὴν ἐσπέραν τῆς παραμονῆς τοῦ
ἀγίου Ἰωάννου (24 Ἰουνίου).

ἀχεροκαλύβα ἡ, Λεξ. Βλαστ. Πρω. Δημητρ. ἀχυ-
ροκαλύβα Ἦπ.—Λεξ. Μ'Εγκυκλ. Πρω. ἀχιουροκαλύβα
Πελοπν. (Μάν.) ἀχιουροκαλύβα Ἦπ. (Ζαγόρ.) Στερελλ.
(Ἀρτοτ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. ἄχερο καὶ καλύβα.

Ἀχυρίνη καλύβη. Συνών. ἀχεροκάλυβο.

ἀχεροκαλυβάκι τό, Πελοπν. (Ἀρκαδ.)

Ὑποκορ. τοῦ οὐσ. ἀχεροκαλύβα ἢ ἀχεροκάλυβο
διὰ τῆς καταλ. -άκι.

Μικρὰ ἀχυρίνη καλύβη: Ἄσμ.

Σπίτι μου σπιτάκι μου, | ἀχεροκαλυβάκι μου.

ἀχεροκάλυβο τό, Κεφαλλ.—Λεξ. Πρω. Δημητρ.
ἀχυροκάλυβο Λεξ. Μ'Εγκυκλ. Πρω. Δημητρ.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἄχερο καὶ καλύβη.

Ἀχεροκαλύβα, ὁ ἰδ.

ἀχεροκάμωτος ἐπίθ. (Ι) ΚΠαλαμ. Φλογέρ. βασιλ. 75.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *χεροκάμωτος.

Ὁ μὴ ποιηθεὶς ὑπὸ ἀνθρωπίνης χειρός: Ποίημα.

Ἄγρια καὶ ἀχεροκάμωτα ἰκονίσματα πανώραιοι,
ποῦ φέγγει τοὺς ἢ ἀκοίμιστη χρυσοκαντήλα τοῦ ἡλίου.
Συνών. ἀχεροποίητος.

ἀχεροκάμωτος ἐπίθ. (II) Λεξ. Πρω. Δημητρ. ἀ-
χιουροκάμωτος Ἀθῆν. (παλαιότης.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἄχερο καὶ τοῦ ἐπιθ. *καμωτός < κάνω.

1) Ὁ ἐξ ἀχύρων κατεσκευασμένος ἐνθ' ἄν. : Ἀχεροκά-
μωτος Ἰούδας Λεξ. Δημητρ. Ἀχεροκάμωτο σκιάχτρο αὐτόθ.

2) Εὐτελής, ἐπὶ ἀνθρώπων ἐνθ' ἄν. Πβ. ἀχερέ-
νιος Β2.

ἀχερόκοιτη ἡ, ἀμάρτ. ἀχιρότσοιτη Δαρδαν. (Ὁ-
φρύν. Σίγ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. ἄχερο καὶ κοίτη.

Κοίτη ἀπὸ ἄχυρα.

ἀχεροκόπι τό, ἀμάρτ. ἀχυροκόπι Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἄχερο καὶ κοπή.

Ἐργαλεῖον μὲ τὸ ὅποιον τεμαχίζονται τὰ ἄχυρα πρὶν
δοθοῦν ὡς τροφή εἰς τὰ ζῷα.

ἀχεροκοπριά ἡ, ἀμάρτ. ἀχυροκοπριά ΛΟΙΚΟΝΟΜΙΔ.
Ὁδηγός λαχανοκηπ. 72 καὶ 164.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἄχερο καὶ κοπριά.

Κόπρος περιέχουσα ἄχυρον: «Ἡ ὑγρασία διατηρεῖται
μὲ τὸ σκάλισμα ἢ μὲ ὀλίγη ἀχυροκοπριά».

ἀχεροκούμασο τό, ἀμάρτ. ἀχιουροκούμασο Ἀνδρ.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἄχερο καὶ κουμάσι.

Κελλίον κατάλληλον πρὸς ἐναπόθεσιν ἀχύρων.

ἀχερόλασπη ἡ, Λεξ. Πρω. Δημητρ. ἀχυρόλασπη
Λεξ. Μ'Εγκυκλ. Πρω. Δημητρ.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἄχερο καὶ λάσπη.

Πηλὸς ἀνάμεικτος μὲ ἄχυρα.

ἀχερόλογα τά, ἀμάρτ. ἀχυρόλογα Κέρκ.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἄχερο καὶ λόγια, δι' ὃ ἰδ. λόγος.

Λόγοι ἐλαφροὶ ὡς ἄχυρον, φλυαρίαι. Συνών. φρ.
λόγια σὰν ἄχερα.

ἀχερομίντερο τό, ἀμάρτ. ἀδερομίντερο Πόντ. (Κο-
τύωρ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. ἄχερο καὶ μιντέρι.

Στρῶμα ἀχύρινον. Συνών. ἀχερόστρωμα.

ἀχερομπάζω ἀμάρτ. ἀδερομπάζω Κύπρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἄχερο καὶ τοῦ ρ. μπάζω.

Μεταφέρω τὸ ἄχυρον ἀπὸ τὸ ἀλώνι εἰς τὸν ἀχυρῶνα.

ἀχερομπαστός ὁ, ἀμάρτ. ἄδερομπαστός Κύπρ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἄχερομπάζω.

Ἡ ἐποχὴ καθ' ἣν μεταφέρεται τὸ ἄχυρον ἀπὸ τὸ ἀ-
λώνι εἰς τὸν ἀχυρῶνα, ἥτοι οἱ μῆνες Ἰούλιος καὶ Αὐγου-
στος.

ἀχερομπατή ἡ, ἀμάρτ. ἀχιρουδατή Λέσβ.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἄχυρο καὶ μπατή.

Ἀχυρῶν. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀχεραποθήκη.

ἀχερόμυαλος ἐπίθ. Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἄχερο καὶ μυαλό.

Ὁ ἔχων οἶονεϊ ἀχύρινον ἐγκέφαλον, ἄνους, μωρός.

ἀχερομύλιστος ἐπίθ. Εὐβ. (Αὐλωνάρ. Κονίστρ.) ἀ-
χιρουδύλστους Ἰμβρ. ἀδερομύλιος Πόντ. (Ἀμισ.) ἀδο-
ρομύλιος Πόντ. (Σάντ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *χερομυλιστός
< χερομυλίζω.

Ὁ μὴ ἄλεσθεις εἰς τὸν χειρόμυλον: Ἀλάτι ἀχερομύλιστο
Κονίστρ. Σ'τάρ' ἀχιρουδύλστου Ἰμβρ.

ἀχερόπαρτος ἐπίθ. Κάρπ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *χεροπαρτός < χε-
ροπαίρω ἀμαρτ.

Ὁ μὴ ὑποστάς ἐπαρκῇ ζύμωσιν, ἐπὶ ἄρτου. Συνών.
καὶ ἀντίθ. ἰδ. ἐν λ. *ἀνανέβαστος 2.

ἀχερόπλεχτος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀχυρόπλεχτος λόγ.
πολλαχ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἄχερο καὶ τοῦ ἐπιθ. πλεχτός.

Ὁ κατεσκευασμένος μὲ ἄχυρα: Ἀχυρόπλεχτη καλύβα
- φωλιά.

ἀχερόπλιθα ἡ, πολλαχ. ἀχιουρόπλιθα Εὐβ. (Ὁρ.)
ἀχερόπλιθρα Ἀθῆν.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἄχερο καὶ πλίθα.

Πλίνθος ἐκ πηλοῦ περιέχοντες καὶ ἄχυρα.

ἀχεροποίητος ἐπίθ. Κύθηρ.

Ἐκ τοῦ μεσν. ἐπιθ. ἀχειροποίητος.

Ὁ κατασκευασθεὶς οὐχὶ ὑπὸ ἀνθρωπίνων χειρῶν, ὁ
θείας προελεύσεως: Φορεῖ χιτῶνα τ' ἀχεροποίητο (ἐν αἰνίγμ.)
Κύθηρ. Συνών. ἀχεροκάμωτος (I).

ἀχεροποτίζω ἀμάρτ. ἀχιουροποτίζω Πελοπν. (Μάν.)

Ἐκ τῶν ρ. ἄχερίζω καὶ ποτίζω καθ' ἀπλολογίαν
ἀντὶ ἀχερίζω ποτίζω.

Δίδω εἰς τὰ ζῷα ἄχυρα νὰ φάγουν καὶ τὰ ποτίζω.

***ἀχερόπουλλον** τό, ἀθυρόπον Πόντ. (Σάντ.)

Υποκορ. τοῦ οὐσ. ἄχερο διὰ τῆς καταλ. -πουλλον.

Μικρόν, λεπτόν ἄχυρον. Συνών. ἀχεράκι 1.

ἄχερος ἐπίθ. Κεφαλλ. κ.ά. ἄδερος Πόντ. (Σάντ.)

Ἐκ τοῦ μεταγν. ἐπιθ. ἄχειρ.

Ὁ μὴ ἔχων χεῖρας.

ἀχερός ἐπίθ. Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀχῶ καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ερός.

Ὁ ἡχῶν δυνατά, ἡχηρός: Ἀχερό κουδούνι. Ἀχερὴ
βροντή.

ἀχεροσάκκα ἡ, Ρόδ.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἄχερο καὶ σάκκα.

Μέγας σάκκος εἰς τὸν ὅποιον τίθεται τὸ ἄχυρον πρὸς
μεταφοράν. Πβ. ἀχεροσάκκι.

ἀχεροσάκκι τό, Κρήτ. (Βιάνν.) ἀχερόσακκο Κρήτ.
Πελοπν. (Ἀνδρουός.)

Ἐκ τῶν οὐσ. ἄχερο καὶ σακκί.

Σάκκος διὰ τοῦ ὁποίου μεταφέρονται ἄχυρα. Συνών.
ἀχεροσακκούλλα, ἀχεροτσοῦβαλο.

ἀχεροσακκούλλα ἡ, Κρήτ.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἄχερο καὶ σακκούλλα.

Ἀχεροσάκκι, ὁ ἰδ.: Ἀσμ.

Ἐπήγα κ' ἐπαδρεύτηκα κ' ἤπρησα φτωχοπούλλα,
δὲν ἠῦρηκα 'ς τὸ σπῖτι τζης μούτ' ἀχεροσακκούλλα.

ἀχεροσάκκουλλο τό, Ἀθῆν.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἄχερο καὶ σακκούλλι.

Σακκίδιον ὅπου τίθεται τὸ ἄχυρον τὸ ὅποιον πρόκει-
ται νὰ φάγῃ ζῷόν τι καὶ ἀναρτᾶται ἀπὸ τοῦ λαιμοῦ του
κάτωθεν τοῦ ρύγχους του: Κρέμασε τ' ἀχεροσάκκουλλο
'ς τ' ἄλογο νὰ τρώῃ.

ἀχεροσεντόνα ἡ, ἀμάρτ. ἀχεροσεδόνα Κρήτ. (Σέ-
λιν. κ.ά.) ἀδεροσεντόνα Ρόδ. (Μεσαναγρ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. ἄχερο καὶ σεντόνα.

